

سوزۀ روز

پیشگیری، بهتر از درمان

نخاله‌های ساختمانی بدقلق‌ترین زباله‌های سخت شهری‌اند که به این راحتی نمی‌توان از دستشان خلاص شد، به‌خصوص اگر خانهای با کمی خرده‌کاری داخلی و یا اندکی بازسازی مواجه باشد، کار سخت‌تر می‌شود. آن یک یا دو گونی نخاله ساختمانی را اگر داخل سطل‌های زباله شهری ببندازیم که فاجعه است؛ هم سطل زباله آسیب می‌بیند و هم ماشین حمل زباله. اگر آن را کنار سطل‌های زباله هم قرار دهیم ناپسند است، چرا که کار مضاعفی روی دوش کارگران حوزه پسماند می‌شود و هم چهره شهرمان را زشت و بدمنظر می‌کند.

شاید بهترین کار تماس با شرکت‌های حمل نخاله است تا از دست این زباله‌ها خلاص شویم، اما موضوعی که غیر مستقیم به ماجرای حمل نخاله‌های ساختمانی مربوط و مهم‌تر و غم‌انگیزتر است، خودروهایی است که در بزرگراه‌ها پشت سر کامیون‌های حمل نخاله عبور می‌کنند. شاید بدانید که کامیون‌های حمل زباله برای پوشاندن کود، خاک یا نخاله‌های ساختمانی که در حال حمل آنها هستند باید قوانینی را رعایت کنند تا حین حرکت محتویات اتاق بار کامیون در هوا پخش نشود یا به ماشین‌های عقبی آسیب نزنند که قانونگذار، در صورت عدم رعایت، مجازات‌هایی را هم در نظر گرفته است، اما بد نیست برای پیشگیری از خطر، در بزرگراه‌ها از عقب یا کنار کامیون‌های حمل زباله عبور نکنید. با راه‌اتفاق افتاده که سنگی هر چند کوچک از روی بار نخاله‌های کامیون که با سرعت در حال حرکت است، جدا شده و شیشه جلوی خودروی عقبی را خرد کرده و باعث انحراف به چپ یا راست خودروهای دیگر شده است. همیشه پیشگیری بهتر از درمان است.

دور دنیا

کولر آبی برای تاکسی بنزینی!

این روزها گرما بیداد می‌کند و برای ایرانیان و بسیاری از مردم کشورهای نیمه شمالی کره زمین به دغدغه‌ای روزانه تبدیل شده، به‌خصوص برای کسانی که مجبورند روزی، مسافت قابل توجهی را با وسایل نقلیه طی کنند؛ مثل رانندگان وسایل نقلیه عمومی!

اما این روزها مردی از اهالی شهر قندهار افغانستان، برای حل مشکل گرمای تاکسی قدیمی‌اش، فکر بکری کرده است. گل محمد می‌گوید: «هوا از ۳ یا ۴ سال پیش به‌شدت گرم شد. سیستم‌های تهویه مطبوع خودروی من هم که کار نمی‌کرد و تعمیر آن هم بسیار گران بود. بنابراین به یک تکنیسین مراجعه کردم تا برایم یک کولر آبی سفارشی بسازد.» این مرد ۳۳ساله افغانستانی با چیزی حدود ۴۰ دلار، این کولر آبی کوچک را برای تاکسی خود سفارش داد و نیروی برق آن را نیز از باتری اتومبیلش تأمین کرد. البته او مجبور است هر چند ساعت یک بار، خودش داخل کولر ساختگی ماشین آب بریزد تا مسافران او در هوای بالای ۴۰ درجه این روزهای افغانستان، از بودن در تاکسی او لذت ببرند. بد نیست بدانید تکنیسینی که این کولر آبی را برای گل محمد ساخته، این روزها سفارش‌های دیگری هم برای ساخت کولر آبی مخصوص ماشین‌ها دریافت کرده است.

عجایب ایران باستان

گزارشی از کشفیات عجیب باستان‌شناسی ایران که شهرت جهانی دارند

سیدروش طباطبایی پور

سرزمین ایران، پهنه‌ای است تاریخی که بخشی عظیم از فرهنگ و تمدن جهان را در دل خویش زنده نگه داشته که نمونه‌هایی از آنها را می‌توانید در موزه‌های ملی و تاریخی این سرزمین و گوشه گوشه جهان نظاره‌گر باشید؛ منشور کوروش، تخت جمشید و سرستون‌هایش از این دسته‌اند. بر خور داری بیش از ۴۰ هزار اثر فرهنگی و طبیعی ثبت شده ملی و ۵۴ ثبت جهانی ملموس و ناملموس، ایران را به یکی از غنی‌ترین کشورهای صاحب

دریچه‌ای به نغمه‌های ۸ هزار سال پیش

یکی از پرسش‌هایی که ذهن انسان امروز را به‌خود مشغول کرده، آن است که از چه زمانی، انسان‌های اولیه به صدا و ریتم اهمیت دادند و نغمه‌های دل‌انگیز را از خود کردند. وقتی این فлот بدیع در دهه ۱۹۷۰ میلادی طی کاوش‌های باستانی تیم‌های خنماقی کشف شد، پرده از راز موسیقایی انسان‌های باستانی برداشت. این فлот که از استخوان پرندهای بزرگ و مپهاجر ساخته شده، ۴ سوراخ اصلی همراه با سوراخی در انتها دارد که نشان می‌دهد انسان‌های

اولیه در ایران چه مهارت پیچیده‌ای در ساخت این ساز داشته‌اند. منطقه کشف این اثر حیرت‌انگیز در ۸ کیلومتری شهر شاهرود در استان سمنان است که در مسیر جاده ابریشم واقع شده و یکی از مهم‌ترین سکونتگاه‌های نوسنگی در ایران به شمار می‌رود. اکنون کارشناسان موزه ملی ایران در تلاشند تا بتوانند صدای این فлот را بازآفرینی کنند تا در جریان نغمه‌های تولیدشده توسط انسان‌های اولیه قرار گیرند؛ نغماتی که احتمالاً در مناسبت‌های آیینی، مراسم اجتماعی، هدایت دام‌ها یا فرستادن پیام از راه دور به کار می‌رفته است.

توپک‌های گلی

آغاز مراودات اداری و تجاری

با کالاشناس یا اشیای شمارشی مشخص می‌کردند و توپک‌ها را مهر و موم‌شده در اختیار امینشان قرار می‌دادند. وقتی کالا به مقصد می‌رسید، برای تأیید و تصدیق معامله، توپک‌های گلی در اختیار خریدار قرار می‌گرفت تا او هم در جریان تعداد کالا قرار بگیرد. تعدادی از این توپک‌های سالم را در منطقه خنماقی در شمال شوشان بین دو رودخانه دز و کارون یافته‌اند.

در ظاهر، شما با توپی گلین و توخالی مواجهید، اما همین شیء ساده، سر آغاز شمارش، حسابداری، ذخیره اطلاعات و تضمین تعداد اجناس در فرایند حمل‌ونقل در دوره مس و سنگ است که در ایران کشف شده. ماجرا از این قرار است که وقتی انسان‌های اولیه شروع به تجارت کردند و مثلاً دام‌ها یا کالایشان را از جایی به جای دیگر می‌فرستادند، تعداد آنها را در این توپک‌های گلین

پیل اشکانی

باتری اشکانی یا پیل بغدادی، از دیگر اکتشافات حیرت‌انگیز است. کشفی که این فرضیه را تقویت می‌کند اینکه ایرانیان در ۲۵۰ سال قبل از میلاد مسیح، نخستین کسانی بودند که از انرژی الکتریکی برای آموری چون آبکاری فلزات استفاده می‌کردند.

این پیل که از یک کوزه گلی، یک لوله مسی و میله آهنی تشکیل شده، در شهر باستانی تیسفون در نزدیکی بغداد کنونی که در آن روزگار در گستره حکومت اشکانیان بود، کشف شد و اکنون در موزه ملی عراق قرار دارد.

الواح شگفت‌انگیز

ظواهر این السواح گلی که در موزه تخت جمشید نگهداری می‌شود، چندان عجیب نیست، اما محتوای شگفت‌انگیزی در دل خود دارند که تمدن ایرانیان را به رخ جهانیان می‌کشد. این الواح، فیش حقوقی و دستمزد زنان و مردانی است که در دوره پادشاهی داریوش بزرگ، یعنی در حدود ۵۰۰ سال پیش از میلاد حضرت مسیح زندگی می‌کردند. باید به‌خودمان یساده‌آوری کنیم که

که شما این جام سفالین را در محور خود می‌چرخانید و با تصویری متحرک مواجه می‌شوید و می‌بینید که بر روی جام، مثل یک اثر پوینامی، به حرکت درمی‌آید و با پرش به‌سوی برگ درختان، از آنها تغذیه می‌کند. برخی باستان‌شناسان معتقدند این جام، کهن‌ترین اثر پوینامی جهان است که از آن در موزه ملی ایران نگهداری می‌شود.

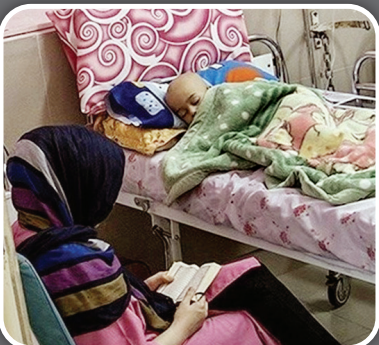
اولین پوینامی جهان

روی این جام سفالی که از گوری ۵ هزار ساله در دل شهر سوخته در استان سیستان و بلوچستان به یادگار مانده، چند تصویر از بزی همراه با درختان ثبت شده که نمونه‌اش در کوزه‌های سفالین دیگر نیز شاید وجود داشته باشد. اما نکته شگفت‌انگیز، زمانی است

سرستون تخت جمشید و مجسمه بزرگ زاده اشکانی که به صورت مجزّه آسای تقریباً سالم کشف شده است.

خوش خبر

بیمارستانی بدون تسویه حساب

روی تابلویی در بیمارستان نوشته شده است: «هیچ بیماری نباید در سختی درمان تنها بماند.» این نوشته در بیمارستان امام‌حسین‌مجتبی (ع) فقط یک شعار نیست و به آن جامه عمل پوشانده‌اند. این بیمارستان در جنوب ایران در قلب دزفول، پناهی برای بیماران سرطانی شده تا در روند درمانشان تنها نمانند. در اینجا صندوق تسویه وجود ندارد و تمام هزینه‌های درمان بیماران سرطانی توسط خیران پرداخت می‌شود. این بیمارستان با درمان‌های رایگان بسیاری از خانواده‌ها را از ناامیدی در آورده و به زندگی بازگردانده است. این مکان فقط جایی برای درمان جسم بیماران نیست، بلکه تمام کار در مان با لیختن و انرژی به بیماران رسیدگی می‌کنند تا آنها آرامش داشته باشند. رئیس بیمارستان می‌گوید: «ما روزانه بین ۳۵ تا ۴۰ بیمار شیمی‌درمانی داریم و هزینه‌های درمان بسیار بالاست. اگر اینجا نبود، بسیاری از بیماران نمی‌توانستند درمان شوند. نبود صندوق تسویه حساب در این بیمارستان چیزی است که بیماران را از هر گونه نگرانی مالی رها کرده است. تمام هزینه‌ها توسط خیران تأمین می‌شود و این موضوع اینجا را به یک مامن واقعی برای بیماران تبدیل کرده است.»

عکس خانه

زیبای همیشگی اصفهان

این تصویر تاریخی که مشاهده می‌کنید، سال ۱۳۰۵ شمسی از بل خواجه در اصفهان ثبت شده و به‌تازگی در فضای مجازی هم پربازدید شده است. بل خواجه، با معماری چشم‌نواز صفوی و چهره پربلایش، در گذر زمان نه تنها محل عبور مردم و کاروانان که جایی برای پیوند آب و زندگی و نگارخانه‌ای از خاطره‌های جمعی مردم اصفهان بوده است.

در این قاب کهن، ستون‌های گران‌سنگ بل چشم‌انظار عبور آخرین بازماندگان قافله‌ای است که شاید روزگاری با صدای زنگ کاروان، از آجر به آجر این بنا گذر کرده‌اند. آب زاینده‌رود زیر قوس‌های بل جاری است و سکوهایی کناری آن محل گفت‌وگوی عابران و ایستادن رهگذران است. در پس‌زمینه باغ‌ها، درختان بی‌برگ و عمارت‌های صفوی جلوه‌ای از تاریخ دیرپای نصف‌جهان را به رخ می‌کشند. بل خواجه در میانه سده یازدهم هجری به فرمان شاه‌عباس دوم ساخته شد تا نه تنها راه ارتباطی بخش‌های مختلف شهر باشد، بلکه با تزئینات بی‌نظیر خود نماد شکوه معماری ایرانی و محلی برای برگزاری آیین‌ها و جشن‌های مردمی هم باشد. این بل با ۲۴ دانه و تالار مرکزی، محلی برای تجمع مردم، استراحت و تماشای منظره زبیبای زاینده‌رود بوده است. خواجه‌فراتر از یک سازه عبوری، یادگاری از عصر طلایی هنر و دانش ایرانی است؛ پلی که خاطره‌ها و تاریخ یک شهر را برای نسل‌ها در دل خود حفظ کرده است. امروز تصویر بل خواجه در سال ۱۳۰۵ نه فقط یک عکس که سندی زنده از تاریخ پرشکوه نصف‌جهان است؛ پلی که فرهنگ، شور زندگی و هنر ایرانی را در خود جمع کرده و برای همه نسل‌ها درسی از پیوستگی و دوام است.

